

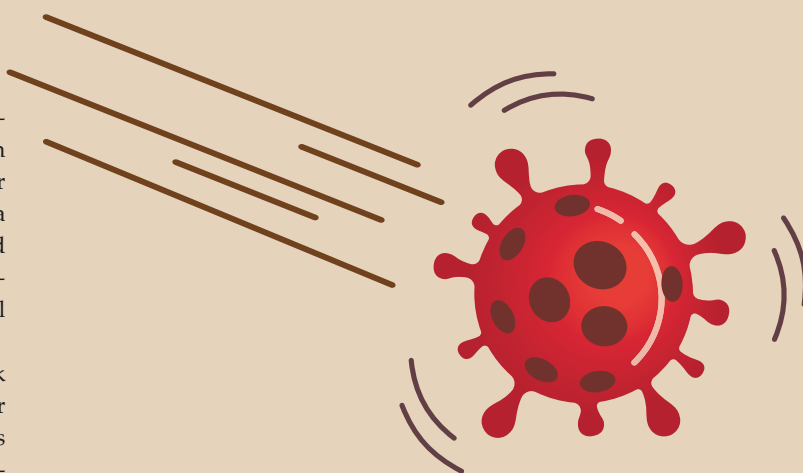
Hur ser läkemedelskonsumtionen

Försäljningen av läkemedel ökade kraftigt i mars, speciellt för egenvård och förskrivning, för att sedan återgå till mer normala nivåer i april. Ökningen dominerades av preparat mot hosta, förkylning och för luftvägar, såsom bronkvidgande inhalationer. Försäljningsökning ses också i ett flertal andra läkemedelsgrupper som, i likhet med ovanstående, tros kunna vara relaterade till den pågående coronapandemin. **Kristoffer Illergård** ger en sammanfattning av hur det sett ut under februari–april.

Vi har studerat läkemedelskonsumtion med försäljningsdata från Sveriges apotek, samt data från apoteksgrossisterna. Vi kan se att mars 2020 har en påtaglig försäljningsökning, långt större än normala säsongvariationer. Ökningen är 45 procent jämfört med samma tidsperiod 2019, mätt i antalet läkemedelsförpackningar. Motsvarande ökning i februari var 5 procent, april -10 procent och för rullande helår 3 procent.

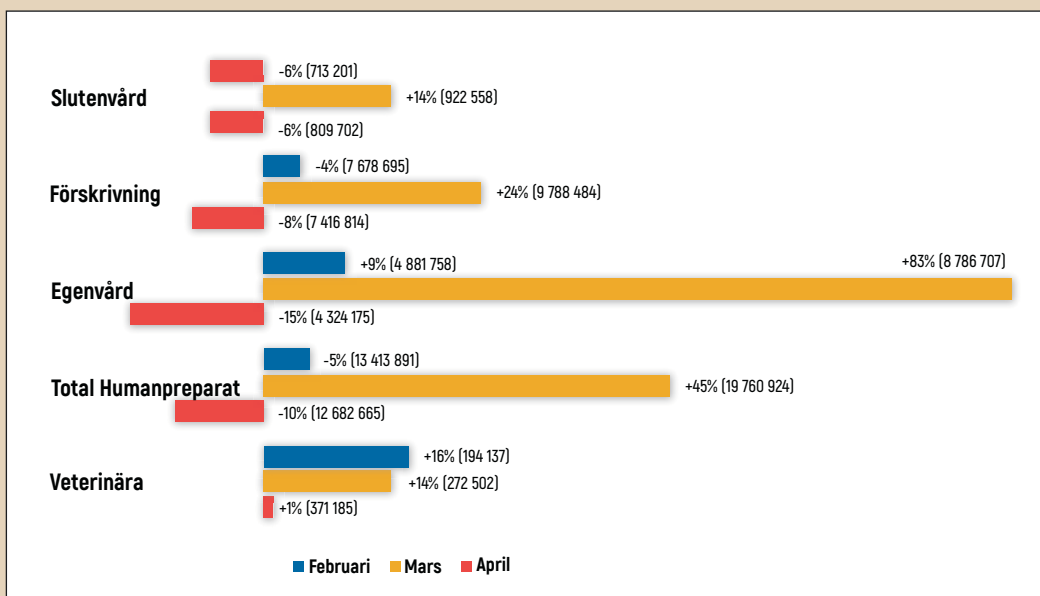
För receptfri försäljning, så kallad egenvård, på apotek ökade försäljningen 83 procent i mars [figur 1]. Det här är troligen en effekt av den "hamstring" som det rapporterats om från apoteken, där många invånare under mars har passat på att gå till apoteket och fyllt på sina hemförråd av receptfria läkemedel. Extra stor var försäljningen av läkemedel mot hosta och förkylning. Försäljning av värktabletter och C-vitamin har också ökat flerfaldigt.

För försäljning av receptbelagda läkemedel, förskrivning, ser vi också en bred och tydlig, men mer begränsad, ökning på 24 procent i mars [figur 1]. En del av denna ökning kan troligen förklaras med att många patienter har passat på att hämta ut samtliga uttag av sina förskrivna läkemedel för att ha hemma inför en osäker framtid. Större

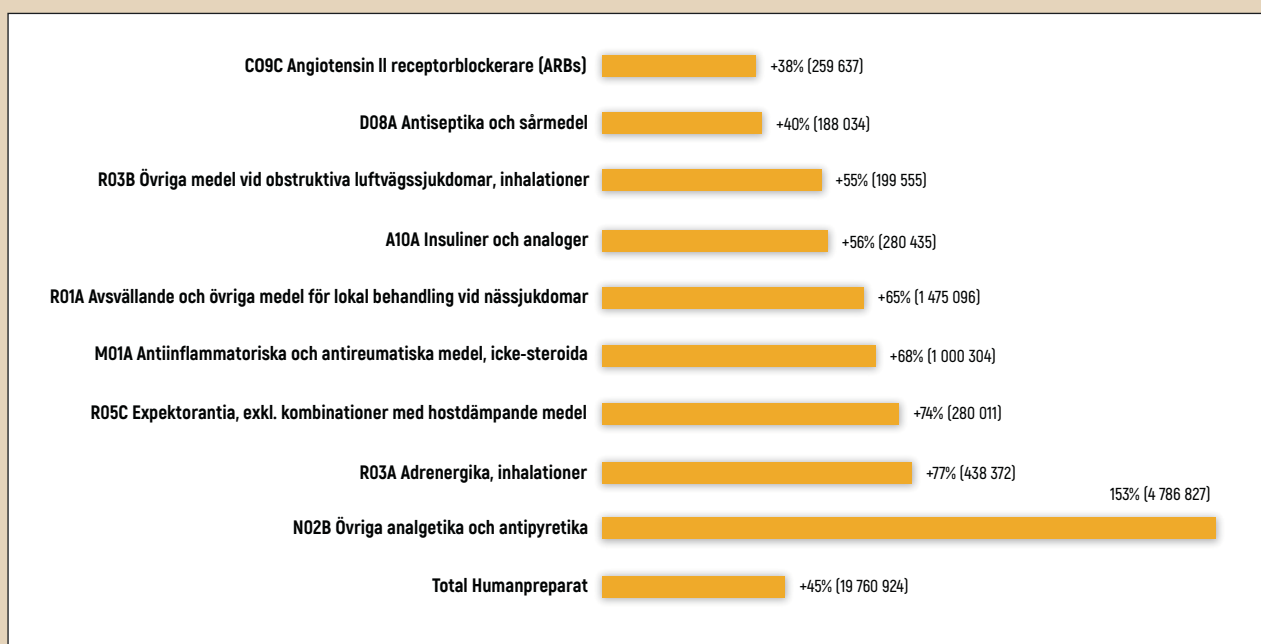
delen av försäljningen i mars skedde innan regeringen begränsade uthämtning av läkemedel som räcker för en period längre än tre månader.

Som jämförelse ökade försäljning av veterinärpreparat med 14 procent i mars [figur 1], vilket är långt mindre än för humanläkemedel. För två områden av humanläkemedel var ökningen extra tydlig och ses över alla försäljningskanaler [figur 2], 1) Läkemedel mot hosta och förkylning och 2) Läkemedel för luftvägar, såsom till exempel bronkvidgande inhalationer.

Figur 1. Procentuell ändring i antal sålda förpackningar under februari, mars och april 2020, jämfört med motsvarande månad 2019, uppdelat på försäljningskanal. Data där samtycke finns.

ut i spåren av corona?

Figur 2. Procentuell ändring i antal sålda förpackningar i ATC-grupper med mer än 100.000 förpackningar sålda mars 2020, sorterade efter försäljningsökning jämfört med mars 2019. Data där samtycke finns.

För rekvisition av läkemedel till slutenvården ser vi en generell ökning på 14 procent i mars över hela läkemedelsmarknaden. Sett till vilka kategorier som ökade mest inom förskrivning och slutenvårdsrekvisition går det generella mönstret igen med kraftig ökning inom ovan nämnda kategorier.

För alla försäljningskanaler har försäljningen generellt gradvis återgått till en mer normal nivå under april.

Förutom hosta och förkylning samt läkemedel för luftvägarna, ser vi ett antal andra grupper av läkemedel som ökade mer än genomsnittet under mars. Den tydligaste ökningen ses inom dessa tre grupper:

1) Läkemedel för behandling av sjukdomar som pekats ut som riskfaktorer för en sämre prognos vid covid-19.

2) Vissa specialläkemedel som antiviraler, malariamediciner som tros kunna ha effekt för behandling av covid-19.

3) Läkemedel som främst används inom intensivvården såsom sövningsmedel och muskelavslappnande medel.

För covid-19 har personer med vissa underliggande sjukdomar pekats ut som riskgrupper. Bland de sjukdomar som har nämnts finns kronisk hjärt-lungsjukdom, kronisk lever- och njursjukdom, nedsatt immunförsvar, diabetes, fetma, neuromuskulär sjukdom. För receptbelagda läkemedel och för rekvisitionsprodukter syns en tydlig försäljningsökning av läkemedel i mars som riktar sig mot dessa sjukdomsgrupper. Till exempel ökade antidiabetesläkemedel med 59 procent och medel mot hjärt-kärlsjukdom som exempelvis kalciumantagonister med 33 procent. Även om det är svårt att helt säkerställa ett orsakssamband, så är det inte orim-

ligt att tro att coronapandemin har påverkat försäljningen inom dessa grupper. Försäljningen av dessa har efter mars återgått till mer normala nivåer.

Förutom ovan nämnda produkter har gruppen P01B Malariamedel, med framför allt substanserna klorokin och hydroxiklorokin ökat i försäljning till apotek med 2.400 procent. Andra ökningarna är J05 Virushämmande medel för systemiskt bruk som ökade 73 procent till slutenvården. Flera av dessa har rapporterats användas mot covid-19.

För egenvården ökade inleveranser till apoteken cirka 50 procent medan försäljningen ökade cirka 84 procent. Det kan tyda på att man under mars inte helt hunnit eller kunnat fylla på lagernivåerna hos själva apoteken i takt med den snabba försäljningsökningen. Ytterligare ett tecken på det är att många produkter varit restnoterade i landet trots att det inte råder en global brist. I början av april hade Läkemiddelverket klassat restnoteringen av 14 produkter som relaterat till covid-19.

KRISTOFFER ILLERGÅRD
Reveal AB

OM REVEAL

Reveal är ett svenskt analysföretag som sedan 2014 arbetar med att ta fram, bearbeta och analysera real world evidence-data, genomföra icke-interventionsstudier och sammanställa försäljningsstatistik inom life-science, pharma och health care. Hör gärna av er till support@reveal.se om ni har frågor, synpunkter eller behov av analys hjälp.